

Lääne-Harju Vallavalitsus
info@laaneharju.ee

Teie 19.08.2025 nr 6-1/32-329

Meie 19.09.2025 nr 9.3-4/25/6525-2

Lääne-Harju valla üldplaneering ja KSH

Esitasite Terviseametile (edaspidi amet) planeerimisseaduse § 85 lõike 1 ja Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 alusel kooskõlastamiseks Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) aruande eelnõu.

Üldplaneeringu eesmärk on kogu Lääne-Harju valla territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine. Üldplaneering annab ruumilise väljundi valla arengukavas määratletud strateegilisele arenguvisionile. Sellest tulenevalt on üldplaneeringu eesmärgiks ruumiliste eelduste loomine heakorrastatud ja turvalisele elukeskkonnale, kus on kättesaadavad ja vajaduspõhised avalikud teenused, mitmekesised liikumisvõimalused ning kodulähedased töökohad ja väärtustatud piirkondlikud kultuurilised- ja looduslikud eripärad. Üldplaneeringuga tuleb Lääne-Harju vallas luua eeldused ligitõmbava elu-, ettevõtlus- ja külastuskeskkonna loomiseks. Üldplaneeringu lahenduse väljatöötamisega paralleelselt viidi läbi KSH, mille eesmärgiks oli arvestada keskkonnakaalutlusi strateegilise planeerimisdokumendi koostamisel ja kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja edendada säästvat arengut ning minimeerida võimalused arendusteks, millega kaasneb oluline ebasoodne mõju keskkonnale. KSH käigus kirjeldati, analüüsiti ja hinnati üldplaneeringu elluviimisega kaasneda võivaid keskkonnamõjusid, tehti ettepanekuid soodsaima lahendusvariandi valikuks ning kavandati keskkonnameetmed olulise ebasoodsa keskkonnamõju ennetamiseks ja leevendamiseks. Pakri saarte üldplaneeringuga (kehtestatud Paldiski Linnavolikogu 25.09.2013 otsusega nr 28) kavandatud maakasutus- ja ehitustingimused on integreeritud käesolevasse üldplaneeringusse muutmata kujul.

Amet on tutvunud esitatud materjalidega ning kooskõlastab Lääne-Harju valla üldplaneeringu ja KSH aruande eelnõu. Täiendavalt juhib amet tähelepanu järgnevale:

- Materjalides käsitletakse liiklus- ja tööstusmüra. Amet juhib tähelepanu, et lisaks liiklus- ja tööstusmürale kujundavad elukeskkonnas müratingimusi ka sellised tegevused nagu näiteks kauba laadimine kaupluste laadimisaladel, hoonete tehnoseadmed, autopesulad jt müraallikad, mille reguleerimiseks on kehtestatud normid **tehnoseadmete, äri- ja kaubandustegevusele, ehitusmürale ning impulssmürale**. Ainult tööstus- ja liiklusemürade keskendumine võib jätta olulised müraallikad tähelepanuta. **Normtasemed on välja toodud keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1.**
- **Amet on seisukohal, et peamiseks mürahäiringute ennetamise meetmeks on müraallika ja müratundliku objekti vahele võimalikult suure puhverala jätmine.**

Sellest tulenevalt märgib amet, et esmajoonel on oluline müraallikate paigutamine müratundlike hoonetega aladest võimalikult kaugele. Kaitsehaljastuse mürahäiringuid leevendavat toimet ei ole võimalik täpselt hinnata ning see võib olla sõltuv aastaajast. Parima müra leevendava efekti annab müra tekitavate seadmete mõju suunamine müratundlikest aladest eemale, kasutades muuhulgas madala müratasemega tehnoloogilisi lahendusi, müraallika ehituslike meetmetega varjestamist või müratõkke rajamist, mis asub vahetult müraallika või müratundliku objekti läheduses. Igasuguse müra leevendava meetme rajamisega või kasutusele võtmisega peaks kaasnema ka selle leevendava mõju tõhususe hindamine, näiteks modelleerimise või müra mõõtmise kaudu. Tähelepanu tuleks pöörata asjaolule, et ka normtasemetele vastav müratase võib läheduses paiknevatel müratundlikel aladel põhjustada häiringuid.

- Detailplaneeringu seletuskirja punktis 2.2 *Hajaasustusala* on kirjutatud: „Hajaasustusalal ei ole üldjuhul maakasutuse juhtotstarbeid määratud, va omavalitsuse poolt arenduseks sobivaks määratud kohtades.“ Juhtotstarvet pole määratud ka piirkondades, kus on koos rohkem elamuid (näiteks Paldiski linnas Mereranna tänava elamupiirkonnas, Laokülas, Käesalu külas). KSH aruande eelnõu punktis 7.15.3.2. *Müra mõju* on seoses tuuleparkidega kirjutatud: „Hajaasutuses asuvate maatulundusmaade puhul, kuhu ÜP-ga maakasutuse juhtotstarvet ei määrata, on ÜP koostamisel võetud lähenemine, et nende õuealadele leviv müra peab vastama II mürakategooria normile. Inimese tervist ja heaolu silmas pidades on lähenemine arusaadav, kuid teisalt ei ole see kooskõlas kehtiva AÕKS-ga, mille kohaselt kehtivad müranormid aladel, kuhu on määratud maakasutuse juhtotstarve. Käesoleva KSH koostamise ajal kehtiv seaduse redaktsioon ei võimalda võtta omavalitsusel ka teistsugust lähenemist. Maatulundusmaadel asuvate elamute võrdsustamiseks II kategooria elamualadega tuleb kas ka neile määrata maakasutuse juhtotstarve või eeldab see õigusakti muutmist selliselt, et need võrdsustuksid elamu maa-aladel asuvate elamutega sõltumata sellest, kas neile on määratud juhtotstarve või mitte.“. **Amet soovib müranormide rakendamise küsimuste puhul tekkiva võimaliku segaduse vältimiseks määrata üheselt arusaadavalt, milline mürakategooria kehtib aladel, millele üldplaneering ei määra juhtotstarvet.**
- **Amet juhib tähelepanu asjaolule, et mitmetel elamumaa sihtotstarbega aladel soovitakse muuta maa-ala juhtotstarve segahoonestusalaks, mis tähendab, et alale hakkavad kehtima leebemad müranormid** (näiteks Laulasmaa kooli ümbruses, Rummu karjääril põhja suunas asuvad elamualad, Padise kloostri ümbrus, Harju-Risti mnt äärsed alad, Jaama tn äärne ala). **Tulenevalt eelnevast soovib amet võimalusel säilitada olemasolevatel elamu maa-aladel (korter)elamu maa-ala, et tagada parema elukeskkonna säilimine.** Amet rõhutab, et juhtotstarvete muutmisel ei tohiks suhtuda kergekäeliselt ning selliste otsuste vastuvõtmisel tuleb teostada põhjalik kaalutlus, kuna sellest sõltub otseselt piirkonnas lubatud müratase ning seeläbi ka inimeste heaolu.
- Vasalemmas, raudteest lääne suunal (katastri nr 43101:001:0766) on kavandatud kõrvuti tootmise maa-ala ja uus korterelamu maa-ala. Lisaks piirneb kavandatud korterelamu maa-ala raudteega. 2024. a andmete põhjal on kinnistu puudega kaetud, mistõttu omab ta hetkel ilmselt võimalikke raudteelt ja karjääril lähtuvaid negatiivseid mõjusid leevendavat mõju. **Ameti hinnangul on tegemist võimaliku konfliktse olukorraga, mille tekkimist saaks vältida.**
- KSH aruande eelnõu punktis 7.15.3.2. *Müra mõju* on kirjutatud: „Lääne-Harju valla territooriumil asuvate tuuleparkide (Pakri tuulepark, Paldiski tuulepark) töötamisel tekkiva müra mõju teada saamiseks teostati mürauuringu raames müra leviku modelleerimine. Reeglina lähtutakse tuulikuparkidest (ja üksikutuulikute) lähtuva müra hindamisel elamualade (II mürakategooria) nõudest ning öisest sihtväärtusest (40 dB), maaomanikuga kokkuleppel võib olemasolevatel elamualadel lähtuda ka öisest piirväärtusest (45 dB).“. **Terviseamet soovib uute tuuleparkide arendamisel aluseks võtta tänased müra sihtväärtused, mis elamualadel ei ületaks päevasel ajal**

50 dBA ja öisel ajal 40 dBA. Lisaks juhib tähelepanu sellele, et maaomanikud võivad vahetuda.

- KSH aruande eelnõu punktis 7.15.3.2. *Müra mõju* on kirjutatud: „*Mürahäiringu vähendamise võimalusteks on müratõkete rajamine, kõrgemad ja tihedamad piirdeaiad, hoonete teepoolse välispiirde helipidavuse parandamine (eeskätt kortermajade puhul, kuna müratõkked ei ole nende puhul reeglina efektiivsed).*“ **Amet juhib tähelepanu, et esmajoones tuleb jälgida, et müratundlike hoonete maa-alal (välisõhus) ei ületataks KeM määrus nr 71 lisas 1 toodud müra normtasemeid.** Eelnevast lähtuvalt ei saa võtta eesmärgiks ainult siseruumidele kehtestatud normtaseme tagamist.
- KSH aruande eelnõu punktis 7.15.4. *Vibratsioon* viidatakse sotsiaalministri 17.05.2002. a määrusele nr 78 „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni mõõtmise meetodid“. Lisaks viidatakse mürahinnangus sotsiaalministri 04.03.2002 määrusele nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“. **Amet juhib tähelepanu asjaolule, et viidatud määrused on tänaseks päevaks kehtetud. Edaspidi tuleks arvestada rahvatervise seaduse alusel kehtestatavate uute määrustega.**
- KSH aruande eelnõu punktis 7.15.3.2. *Müra mõju* on kirjutatud: „*ÜP lahenduse kohaselt kavandatakse Klooga alevikku, Kersalu ja Kloogaranna küladesse ning Ämari alevikku uusi elamualasid, mis jäävad riigikaitse ehitiste piiranguvöönditesse. Kuna riigikaitse tegevusega kaasnevat müra on keeruline leevendada, siis on soovitatav kohalikul omavalitsusel nende kavandamise vajadust riigikaitse objektide piiranguvöönditesse hoolikalt kaaluda. Kui see siiski vajalikuks osutub, siis tuleb arvestada tegevusega kaasnevate häiringutega.*“ **Riigikaitse tegevusel puudub müranorm, mistõttu on amet nõus, et taolistesse aladesse müratundlike hoonete rajamist tuleb hoolikalt kaaluda. Kuigi riigikaitse tegevusel puudub norm, juhib amet tähelepanu, et elamualadele on normid kehtestatud. Seega saab lähtuda põhimõttest, et elamualasid planeerida pigem sinna, kus riigikaitse tegevus elukeskkonna normtasemeid ei ületa. Ameti hinnangul ei ole mõistlik planeerida elamuid piirkonda, kus on teada, et elanikud peavad asuma taluma teatud häiringuid.**
- KSH aruande eelnõu punktis 7.15.3.2. *Müra mõju* on kirjutatud: „*Head tingimused uute eluhoonete siseruumides on võimalik tagada rangete heliisolatsiooninõuete rakendamise korral, kuid välisõhus (õuealal) on keeruline motosportist tingitud mürahäiringuid täielikult vältida. On ka selge, et juhul, kui Vasalemma krossiraja puhul suureneb aktiivne rajakasutus, võib esineda täiendavaid müraalaseid konflikte piirkonna elanikega ning antud juhul raskendab küsimuse lahendamist puudulik seadusandlus, mis ei too välja üheselt mõistetavaid müraalaseid nõudeid krossiradadele (ja motosportidele üldiselt).*“ **Amet on nõus, et ilma tõhusate müra leevendamise meetmeteta ei ole soovituslik Vasalemma krossiraja lähedusse uusi elamuid planeerida. Arvestada tuleks, et krossiraja müra võib osutuda häirivaks nii siseruumides kui ka õuealal.**
- KSH aruande eelnõu punktis 9.6. *Meetmed põhjavee kaitseks* on kirjutatud: „*Uue tööstusobjekti kavandamise varases staadiumis tuleb analüüsida konkreetse tehnoloogilise lahenduse veevajadust arvestades Kohila valla (põhja)veevarusid.*“ **Amet juhib tähelepanu asjaolule, et ilmselt on Kohila sinna kirjutatud ekslikult.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Pöld
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Põhja regionaalosakond

Karmen Põld
54840193 karmen.pold@terviseamet.ee